

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลการสอน
ในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลการสอนของคณาจารย์ประจำ และอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐ และสภามหาวิทยาลัยมหิดล ในการประชุมครั้งที่ ๔๕๓ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก “ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลการสอนในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหิดล

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า รองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลวิทยาเขต คณบดี และผู้อำนวยการของส่วนงาน

“หัวหน้าภาควิชา” หมายความว่า รวมถึง หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ภาควิชา

“หน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยงานภายในส่วนงานที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศ มหาวิทยาลัยมหิดล

“คณาจารย์ประจำ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานมหาวิทยาลัย (ชื่อ ส่วนงาน) และพนักงานวิทยาลัยที่มีหน้าที่สอนและวิจัย

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้ที่มีได้เป็นคณาจารย์ประจำ แต่ได้รับเชิญหรือแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยให้ทำหน้าที่สอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งลูกจ้างชาวต่างประเทศที่ไม่มีสัญชาติไทยด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

“ตำแหน่งทางวิชาการ” หมายความว่า ตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย มหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ผู้ขอแต่งตั้ง” หมายความว่า ผู้ขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ และให้หมายความรวมถึง ผู้ได้รับการเสนอขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการด้วย

“เอกสารการสอน” หมายความว่า เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน

“หลักสูตรของมหาวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรประจำของมหาวิทยาลัย หรือที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และหลักสูตรประจำทางวิชาชีพของส่วนงานที่ได้รับการรับรองจากสภาวิชาชีพตามกฎหมาย และสามารถนำไปกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และตำแหน่งที่ควรแต่งตั้งได้

“หน่วยชั่วโมง” หมายความว่า จำนวนชั่วโมงที่สอนจริง

“ชั่วโมงทำการ” หมายความว่า จำนวนชั่วโมงปฏิบัติงานจริงตามภาระงานสอน ได้แก่ จำนวนชั่วโมงที่สอนจริง รวมถึงจำนวนชั่วโมงเตรียมการสอน และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน เช่น การวัดผล

“งานสอน” หมายความว่า งานสอนภาคบรรยาย งานสอนภาคปฏิบัติ งานควบคุมภาคสนาม งานควบคุมหรือที่ปรึกษาโครงการ งานควบคุมหรือที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ งานควบคุมหรือที่ปรึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรืองานลักษณะอื่น ในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

“การสอนภาคบรรยาย” หมายความว่า การสอน โดยวิธีบรรยาย หรือสัมมนา หรืออภิปราย

“การสอนภาคปฏิบัติ” หมายความว่า การสอนปฏิบัติการ หรือการทดลอง ในสถานศึกษา

“การควบคุมภาคสนาม” หมายความว่า การสอนปฏิบัติการนอกสถานศึกษา

“การควบคุมโครงการ” หมายความว่า การสอนและควบคุมปฏิบัติการของโครงการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการเสนอผลงานเป็นภาคนิพนธ์

“ปริญญาเอก แบบ ๑” หมายความว่า แผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว

“ปริญญาเอก แบบ ๒” หมายความว่า แผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม

“ปริญญาโท แผน ก” หมายความว่า แผนการศึกษาที่เน้นการทำวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ อาจมีหรือไม่มีการศึกษารายวิชาก็ได้

“ปริญญาโท แผน ข” หมายความว่า แผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๕ ผู้ขอแต่งตั้งต้องมีภาระงานสอนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ ชั่วโมงทำการต่อปีการศึกษา ให้เทียบหน่วย ชั่วโมงกับชั่วโมงทำการตามภาระงานสอน ดังนี้

๕.๑ การสอนภาคบรรยาย

๕.๑.๑ ระดับปริญญาตรี และอนุปริญญา

(๑) ระดับอนุปริญญา ๑ หน่วยชั่วโมงเท่ากับ ๒ ชั่วโมงทำการ

(๒) ระดับปริญญาตรี ๑ หน่วยชั่วโมงเท่ากับ ๓ ชั่วโมงทำการ

๕.๑.๒ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ๑ หน่วยชั่วโมงเท่ากับ ๔ ชั่วโมงทำการ

๕.๒ การสอนภาคปฏิบัติ

๕.๒.๑ ระดับปริญญาตรี และอนุปริญญา ๑ หน่วยชั่วโมงเท่ากับ ๑.๕ ชั่วโมงทำการ

๕.๒.๒ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ๑ หน่วยชั่วโมงเท่ากับ ๔ ชั่วโมงทำการ

๕.๓ การควบคุมภาคสนาม ของทุกระดับการศึกษา ๑ หน่วยชั่วโมงเท่ากับ ๑ ชั่วโมงทำการ

๕.๔ การควบคุมวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ หรือ โครงการงาน

๕.๔.๑ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก แบบ ๑

(๑) ประชานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (Major Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๕ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (Co-Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๑.๕ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

๕.๔.๒ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก แบบ ๒

(๑) ประชานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (Major Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๔ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (Co-Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๑.๕ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

๕.๔.๓ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท แผน ก

(๑) ประชานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (Major Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๓ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (Co-Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๑ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

๕.๔.๔ สารนิพนธ์ระดับปริญญาโท แผน ก

(๑) ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก (Major Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๑ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม (Co-Advisor) คิดเป็นภาระงานสอน ๐.๒๕ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

๕.๔.๕ โครงการงานระดับปริญญาตรี

(๑) อาจารย์ควบคุมโครงการงานระดับปริญญาตรี คิดเป็นภาระงานสอน ๑ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงานระดับปริญญาตรีร่วม คิดเป็นภาระงานสอน ๐.๒๕ ชั่วโมงทำการต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา ๑ คน

๕.๕ งานสอนในลักษณะอื่นที่นอกเหนือจาก “งานสอน” ตามข้อบังคับนี้ ส่วนงานอาจ กำหนดภาระงานสอนตามความเหมาะสมแล้วเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๖ ผู้ขอแต่งตั้งต้องเสนอเอกสารการสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอนที่ได้ใช้ในการสอน มาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษา และต้องมีคุณภาพดังนี้

๖.๑ เอกสารประกอบการสอน มีจำนวนอย่างน้อย ๑ หัวข้อ มีคุณภาพในระดับ “ดี” สำหรับการแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

๖.๒ เอกสารคำสอน มีจำนวนอย่างน้อย ๑ หัวข้อ มีคุณภาพในระดับ “ดี” สำหรับการ แต่งตั้งตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์พิเศษ

ให้ประเมินการสอนตามเกณฑ์และตามแบบประเมินที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๗ ผู้ขอแต่งตั้งต้องมีผลการสอนในระดับคุณภาพ ดังนี้

๗.๑ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ต้องมีผลการสอนในระดับ ชำนาญ

๗.๒ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์พิเศษ ต้อง มีผลการสอนในระดับ ชำนาญพิเศษ

๗.๓ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ ต้องมีผล การสอนในระดับ เชี่ยวชาญ

ข้อ ๘ เอกสารการสอน ตามข้อ ๖ และคุณภาพผลการสอนตามข้อ ๗ให้นำมาใช้ประกอบการ เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการได้ภายในปีการศึกษาที่ขอรับการประเมินผลการสอน หรือก่อนหน้านั้นไม่เกิน

๑ ปีการศึกษา ทั้งนี้ การประเมินผลการสอนนี้อาจดำเนินการเป็นระยะๆ ภายในปีการศึกษานั้น และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อปรับปรุงผลการสอนด้วย

ข้อ ๕ กรณีผู้ขอแต่งตั้งเป็นคณาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษของส่วนงาน ให้หัวหน้าภาควิชาตรวจสอบภาระงานสอนตามข้อ ๕ และเอกสารการสอนตามข้อ ๖ ให้ถูกต้อง แล้วเสนอหัวหน้าส่วนงานเพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการสอนในชั้นต้นทำหน้าที่ประเมินเอกสารการสอนตามข้อ ๖ และประเมินผลการสอนตามข้อ ๗

กรณีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ได้รับการเสนอขอแต่งตั้ง ให้หัวหน้าส่วนงานดำเนินการตามวรรคแรก โดยอนุโลม

กรณีหัวหน้าส่วนงานเป็นผู้ได้รับการเสนอขอแต่งตั้ง ให้ส่วนงานเสนอคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการสอนในชั้นต้น

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการประเมินผลการสอนในชั้นต้น ตามข้อ ๕ ประกอบด้วยอนุกรรมการอย่างน้อย ๒ คน ดังนี้

๑๐.๑ กรณีผู้ขอแต่งตั้งเป็นคณาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษของส่วนงาน ให้คณะกรรมการประเมินผลการสอนในชั้นต้นประกอบด้วย

๑๐.๑.๑ หัวหน้าภาควิชาที่เป็นผู้บังคับบัญชาของคณาจารย์ประจำ หรือเป็นเจ้าของหลักสูตรที่อาจารย์พิเศษได้รับมอบหมายให้สอน เป็นประธานอนุกรรมการ

๑๐.๑.๒ ผู้แทนหัวหน้าส่วนงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอนอย่างน้อย ๑ คน เป็นอนุกรรมการ

๑๐.๑.๓ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เป็นเลขานุการ

๑๐.๒ กรณีผู้ขอแต่งตั้งเป็นคณาจารย์ประจำของส่วนงาน และดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา ให้คณะกรรมการประเมินผลการสอนในชั้นต้นประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ หัวหน้าส่วนงาน เป็นประธานอนุกรรมการ

๑๐.๒.๒ ผู้แทนหัวหน้าส่วนงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอนอย่างน้อย ๑ คน เป็นอนุกรรมการ

๑๐.๒.๓ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เป็นเลขานุการ

๑๐.๓ กรณีผู้ขอแต่งตั้งเป็นคณาจารย์ประจำของส่วนงาน และดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนงานองค์ประกอบคณะกรรมการประเมินผลการสอนในชั้นต้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

เกณฑ์ตัดสินการประเมินผลการสอน ให้ใช้มติตามเสียงข้างมาก

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการสอนในชั้นต้น นอกเหนือ
กรณีที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐ ก็ได้

ข้อ ๑๒ การประเมินผลการสอนในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่ยังดำเนินการ
ไม่แล้วเสร็จในขณะที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้คงดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่เดิมจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจในการวินิจฉัย
ตีความ และสั่งการ แล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

ข้อ ๑๔ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔

(ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหิดล

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับนี้เนื่องจาก โดยที่ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลการสอนในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการกำหนดข้อที่ยังไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.๒๕๕๐ ประกอบกับข้อบังคับดังกล่าวมิได้ใช้บังคับกับสถาบันสมทบ และสถาบันร่วมของมหาวิทยาลัยแล้ว จึงจำเป็นต้องปรับปรุงและออกข้อบังคับนี้